

והמקצו מספר פועליהם. היו מקודם 50 פועלים קבועים, חדשיים ויומיים; עכשיו יש נמיה לא להקסיק פועלים בקביעות. ענפי המסך העיקריים הם בננות ואשכוליות. המחיר ירד ורוצים בקסוצים. מספר הפועלים 80, מהם 30 "פועלי הלשכה". מאלה עובדים עכשיו 12 בננהיים, ועוד 5 בעבודות שונות, ו-13 מח"ע. רק שני אכרים מעסיקים עכשיו פועלים ערביים, אולם יש חשש שנחרבה מספר הפועלים הערביים. בארגון יש קושי לרגל הרכב הפועלים: ספרדים, ותיקים וחדשים.

נומברג - ביבנאל יש פועלים מיוחדים. הרווקים צריכים

ל לכת.

ח" חשרי
19 ספטמבר
שבת

בבוקר - המסך המועצה. ארגון וחרבות.

אופיר: רוב פועלי הגליל מהעליה החמישית, חותם העירה בגולה עדיין טבוע בהם. לא הייתה להם עדיין הכשרה ארגונית. ועדי הפועלים סתחלפים תכופות. אין כל יציבות (יבנאל) יש גם ההפך: ועד פועלים קיים שנים - מצי כל פעילות (ביתניה). בהנהלת סו"ם עם הצד השני יש פרימיטיביות, חוסר-טקט, עמידה על דברים בלתי צודקים. רבו ביבנאל עם האכרים על מחיר חלישת חומצה אם כי הקבלנות הבניסה 20 גרוש ליום, בשעה ששכר עבודה זו קלה לאכרים

כדי כל הכנסתם מהחומצה.

יש שבשעה סו"ם סעליבים את הצ' השני. יש גם נסנעים
מבוא בסו"ם את האכרים וסומכים על לחץ מצד פיקא או סוסדות ההסת'
המרכזיים. אין משלמים מס (רק במגדל וביחניה סרייקים)

חסרה פעולה תרבותית, הסברה והדרכה הסתדרותית בגליל.
לרוב הצבור חסרות ידיעות אלמנטריות על ההסת'. "דבר" במסע לא
רואים (ביבנאל מחקבל רק "הארץ", חנמן). היה נסיון שלסידור
ועדה חרבות מחוזית בהשתתפות חברי חמסקים - אבל הפעולה הייתה
קטנה. בקיץ יש אמנם קושי רב - לרגל החוב בעסק.

נוסברג (דה ועבודה) - יש אמנם צורך בטקס אבל חייבים
לעסוד על דרישותינו. מתאונן מרה על חוסר כל הדרכה ופעולה
תרבותית. אין עצות של בעלי נסיון בענינים הכי אלמנטריים;
חלוקת עבודה. הייתה ספריה (מספרי וה"ת הסרכזית) והספרים נחפורו
בקרב החברים.

איוקסון (יבנאל) - דווקא האכרים "המיוחסים" - צימרמן
וברנדסטטר - מנצלים את פועליהם - ואלה גם מחמכרים להם. אחרי
העבודה והאוכל הם "משרחים" בבית. היה מקרה שפועל נפצע בעבודה,
הענין נמסר לבוררות, והאכר - ש. צימרמן - סרב לקיים את פסק
הדין. הפועלים הוחיקים, היושבים 10-11 שנה ביבנאל, מקבלים
עבודה מחוץ להסת' ועל שבו "החלוצים".

רוזנקרנץ (מצפה) - בשיחה עם האכרים הביעו אחדים
רצונם להכנס להסת' ולקפת-חולים - ואין מי שימפל בהם.
זפרן (ג"ע) - נהיינו לפלחים וגלינו כשרון עבודה לא

גרוע משל הקרבים, אולם המצב החרבותי מפחיד. הבורות מחגברת.
מרצה לא מגיע אלינו (יסוד המעלה). יש צורך להקים ספריה נודדת
בגליל. חברי המשקים צריכים יותר לסמל בפועלי תושבות. יש
לדרוש מהם תלוציות.

הירשפלד (דגניה) - מגויסים ביכולת המשקים ויש קושי
אובייקטיבי: אנו שוקעים כולנו בפעולות המשק, ולצבור בתושבות,
שאינן לו קריין מגמה החישובית, יש צורך בהוצאות אלמנטריות
על חברה, הסתדרות, סוסדות, שאם כי אנו יודעים אותן אך אין אנו חיים
אותן, ואין לנו הזמן הדרוש להחכונן להוצאות כעין אלה. פעולה זו
מוטלת על וה"ח המרכזית.

צדוק - הפועל בגליל מנוצל יותר מכל פועלי הארץ.
יש צורך שב"כ המרכז החקלאי יבוא בדברים את האכרים - בידו
יכלה להשפיע עליהם.

צריך לשנות גם יחס הפועלים לאכרים. עלינו להשפיע
על בני האכרים ולקרבתם אלינו. אפשר להשפיע אולי גם על האכרים.
קבוצות הג"ע היו צריכות לבוא לפועלים - טוב שנגיש שיח לנו
חברים בגליל.

ברץ ובן-ציון (לא רשמתי דבריהם).

שמואל (כנרת)

החמונה שנחגוללה במועצה מקציבה ומדכאת.

חוסר תעבורה, שבמושבות אלו מוכרח הפועל לסבול ממנו יותר, כי
אין לו קרדים וצריף, תנאי התעבורה הגרועים, שאינם נובעים רק
מרוץ לב האכר, כי אם מהדחקות והדלות של החקלאות הגלילית המפורת

הברידות של פועלי המושבות - פרובינציאליות חוסר ידיעה מצב הארץ, ידעת החנוכה, חוסר-נסיון, חוסר קשר עם הקבר, חוסר מגע עם גלי העליה הקודמים וכיבושיהם הנטשיים הארגוניים והמשקיים, ועל הכול חוסר מטרה. במצבה המשקי של ההתישבות בגליל אין לפועל במושבות אלו עתיד ומטרה, ולא יחסיים בלי מטרה. העבודה הצארית הראשונה שחזרמן לו חברית אותו מהעבודה אצל האכר - ואחר-כך גם מהמושבות.

ונדמה לי שיש מטרה גדולה לצבור הפועלים בגליל - ו היא ביבוש הגליל. לא רק ביבוש העבודה; עלינו לכבוש מה אה חנוער - לא רק בכוח הרעיון והאידיאולוגיה, כי אם בכוח ההכרח שיש לעבור במושבות אלו לעבודה עצמית. מושבות אלו אינן יכולות לפרנס בעליהן ועובדיהן. העבודה העצמית היא כאן הכרח כלכלי, וכניסת 12 מבני האכרים במחולה יש בה רמז רב-ערך להפקיד והסיכוי סבחינה זו. קשה יהיה לשנות את הסורות והסנהגים של חדור הזקן במושבות אלו - אבל בהשפעתו ובלחץ המצב אפשר להשפיע על חדור הצעיר שישנה את יסודות המשק במושבות אלה. אולם לחנועחנו יש כאן הסקיד עוד יותר גדול מזה. שלשום ניסחי לברר מצב הקרקעות בגליל - והנה הוברר שיש כאן שטח עצום של 50,000 דונם העומד ברשותנו, ברשות חברה מישבת יהודית, ברשות פיקא, והאדמה הזאת שוממה, לא מישבת ונעברה במקצתה ע"י אריסים ערביים. גאולת הקרקע הזה וישובו על יסוד התישבות עובדת - זו צריכה להיות המטרה הגדולה של צבור הפועלים בגליל ושל ההסתדרות כלה.

חנוּעַחֲנוּ נַחֲוֹנָה עֲבָשִׁיו בַּמְצֻקָה גְדוּלָה. הַצִּיּוֹנוֹת בָּאָה
עַד מִשְׁבֵּר וְכוּחַ אֵין לַפְּעוּל. אֵין הַחִישְׁבוֹת, אֵין עֲלִיָּה, אֵין כִּסְפִים,
וְאֵין חֲקוּוֹה לִשְׁנוּי מַהִיר שֶׁל הַמִּצָּב. אֲבָל גִּדְמָה לִי שֵׁשׁ בִּידְנוּ מִנוֹף
לַפְּעוּלָה גְדוּלָה גַּם בַּמִּצָּב זֶה: טְרִיטוּרִיָּה גְדוּלָה הַמֵּאֲפִשֶׁרֶת גַּם הַחִישְׁבוֹת
אֲכַסְמִנְסִיבִית עַל שֵׁטַח רֵב וְגַם הַחִישְׁבוֹת צַפּוּפָה וְאִינְמִנְסִיבִית בְּהַשְׁקָאָה.
יֵשׁ צִבּוּר פּוֹעֲלִים גְדוּל כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ - צַעֲרִים, חֲלוּצִים, צִמְאִי
מִפְּעַל. יֵשׁ מִשְׁקִים בַּעֲמֵק הִירְדֵן עֲשִׂירֵי נִסְיוֹן חֲקֵלָאִי וְכוּחוֹת מִשְׁקִיִּים רַבִּים
וְחִשְׁבִּים. מִשְׁקִים אֵלֶּה צְרִיכִים לַחֵף לָנוּ חֲכֻנִּית וְאִינִיציאֲטִיבָה שֶׁל
יֵשׁוּב הַגּוּלִיל. הַחִישְׁבוֹת עוֹבְדָה עַל אֲדָמָה פִּיקָא מְדִלְהִמִּיָּה בְּדֵרוֹם עַד
צָפוֹן מְגִדֵּל חֲשֵׁנָה גַּם אֵת פְּנֵי הַמוֹשְׁבוֹת הַקִּיּוּמוֹת וְחַעֲמִיד אוֹחֵן עַל
קְבוּדָה עֲצִמִּיָּה - בְּכָל אוֹפֵן עֵבְרִית. פֶּה נַחֲוֹנָה אֲפִשְׁרוֹת לַהֲקִים מִפְּעַל
יֵשׁוּבִי לֹא קָטָן מִמִּפְּעַל עֵמֶק יִזְרְעֵאל. זֶו צְרִיכָה לִהְיוֹת הַמִּסְרָה שֶׁל
תְּנוּעַחֲנוּ בַּגּוּלִיל.

בַּעֲרֵב שִׁיחָה בַּקְבוּץ שֶׁל הַשֵּׁה"צ בַּמְבְּרִיא. הַחֲבֵרִים דִּרְשׁוּ
שֶׁאֵין אֲדָבָר, אֲךָ לֵאחֲרֵי שְׁבָאֲרָחִי לֵהֶם שְׁמִטָּה בְּקוּרֵי הָיָא לַעֲמִיד עַל מִצָּב
הָרוּחַ וְדַעַת הַחֲבֵרִים בַּמְקוֹמוֹת נִכְנָסוּ סוּף סוּף אַחֲרֵי הַיִּסּוּסִים רַבִּים
בְּשִׁיחָה.

הַצְגָּתִי לֵהֶם שְׁלוֹשׁ שְׁאֵלוֹת.
